

Prvá pápežová audiencia o roku milosrdenstva

Na prvej generálnej audiencii v roku 2016 Svätý Otec svojím príhovorom začal sériu katechéz o milosrdenstve v biblickej perspektíve. Poukázal na to, že už Starý zákon hovorí o milosrdnom Bohu, čo vzápätí ilustroval citátom: „Pán je milostivý a láskavý Boh, zhovievavý, veľmi milosrdný a verný“ (Ex 34,6). Milosrdenstvo evokuje nehu matky voči dieťaťu a preto „navodzuje obraz Boha, ktorý sa nami necháva dojať a roznežňuje sa

kvôli nám, tak ako matka, keď berie do rúk svoje dieťa,“
hovorí Svätý Otec.

03.02.2016

Drahí bratia a sestry, dobrý deň!

Dnes začíname katechézy o milosrdenstve z hľadiska biblickej perspektívy, aby sme sa tak poučili o milosrdenstve načúvajúc tomu, čo nás sám Boh učí prostredníctvom svojho Slova. Začíname od Starého zákona, ktorý nás pripravuje a vedie k plnému zjaveniu Ježiša Krista, v ktorom sa kompletným spôsobom zjavuje milosrdenstvo Otca.

Vo Svätom písme sa Pán predstavuje ako „*milosrdný Boh*“. Toto je jeho meno, prostredníctvom ktorého nám zjavuje takpovediac svoju tvár a svoje srdce. On sám, ako hovorí

Kniha Exodus, sa pri zjavení Mojžišovi definuje nasledovne: «*Pán je milostivý a láskavý Boh, zhovievavý, veľmi milosrdný a verný*» (Ex 34,6). Aj v iných textoch znova nachádzame túto formuláciu, s istou variáciou, avšak vždy sa dôraz kladie na milosrdenstvo a na lásku Boha, ktorý sa nikdy neunavuje odpúšťať (porov. Gn 4,2; Gal 2,13; Ž 86,15; 103,8; 145,8; Neh 9,17). Prejdime si spolu rad za radom tieto slová Svätého písma, ktoré nám hovoria o Bohu.

Pán je „*milosrdný*“ - toto slovo evokuje postoj nehy, aký má matka voči svojmu dieťaťu. V skutočnosti, hebrejský výraz používaný Bibliou naznačuje útroby alebo aj materské lono. Preto obraz, ktorý navodzuje, je obrazom Boha, ktorý sa nami necháva dojať a roznežňuje sa kvôli nám, tak ako matka, keď berie do rúk svoje dieťa, túžiac jedine milovať, chrániť, pomáhať, pripravená

darovať všetko, aj seba samú. Toto je obraz, ktorý evokuje tento výraz. Ide teda o lásku, ktorá sa dá definovať, v pozitívnom zmysle, ako láska hlbinná, z najvnútornejších útrobov.

Ďalej je napísané, že Pán je „láskavý“, v zmysle, že je milostivý, má súcitiť a vo svojej veľkosti sa skláňa nad tým, kto je slabý a úbohý, vždy pripravený prijať, pochopiť a odpustiť. Je ako otec z podobenstva uvedeného v Lukášovom evanjeliu (porov. Lk 15,11-32): otec, ktorý sa neuzatvára v roztrpčení z toho, že ho opustil najmladší syn, ale naopak, neustále ho očakáva – je to ten, ktorého splodil! – a potom mu beží v ústrety a objíma ho, nenechá ho ani ukončiť jeho vyznanie – akoby mu zakryl ústa –, až taká veľká je láska a radosť z toho, že ho znova našiel. A potom ide zavolať staršieho syna, ktorý je nahnevaný a nechce oslavovať syna, ktorý zotrval v dome, avšak žil skôr ako sluha než ako syn. No aj

k nemu sa otec skláňa, pozýva ho vstúpiť, snaží sa otvoriť jeho srdce láske, aby nikto nezostal vylúčený z oslavy milosrdenstva. Nuž, milosrdenstvo je oslava.

O tomto milosrdnom Bohu je povedané aj to, že je „zhovievavý“, doslovne „*dlhého dychu*“, čiže veľkého dychu veľkodušnosti a schopnosti znášať. Boh vie čakať, jeho časy nie sú netrpezlivými časmi ľudí; on je ako múdry roľník, ktorý vie čakať, necháva dobrému semenu čas na rast, aj napriek kúkoľu (porov. Mt 13, 24-30).

A nakoniec, Pán sa prehlasuje za „*veľmi milosrdného a verného*“. Aká krásna je táto definícia Boha! Tu je všetko. Lebo Boh je veľký a mocný, avšak táto veľkosť a moc sa ukazujú v tom, že nás miluje, nás - takých malých, takých neschopných. Slovo „láska“, ktoré sa tu používa, naznačuje cit, milosť a dobrotu.

Nejde o lásku z telenovely... Je to láska, ktorá robí prvý krok, ktorá nezávisí od ľudských zásluh, ale od nekonečnej nezištnosti. Je to božská starostlivosť, ktorú nemôže nič zastaviť, ani len hriech, lebo vie ísť ponad hriech, zvíťaziť nad zlom a odpustiť ho.

„*Vernosť*“ bez hraníc – to je posledné slovo Božieho zjavenia Mojžišovi. Vernosť Boha nikdy nezlyhá, lebo Pán je ochrancom, ktorý ako hovorí žalm nedrieme, ale neustále nad nami bdie, aby nás viedol k životu:

«Nedovolí, aby sa ti noha zachvela – hovorí žalm –, nezdriemne ten, čo ťa stráži. Nedrieme veru, ani nespí ten, čo stráži Izraela. [...] Pán ťa bude chrániť od všetkého zlého; Pán ti bude chrániť život. Pán bude chrániť tvoj odchod i príchod odteraz až naveky» (Ž 121,3-4.7-8).

A tento milosrdný Boh je verný vo svojom milosrdenstve. Pavol hovorí

jednu peknú vec: ak mu nie si verný ty, on zostane verný, lebo nemôže zaprieť sám seba. Vernosť v milosrdenstve je vlastná bytiu Boha. A pre toto je Boh úplne a vždy spoľahlivý. Je pevnou a stabilnou prítomnosťou. Toto je istota našej viery. A tak v tomto Jubileu milosrdenstva, zverme sa úplne jemu a zakúsme radosť z toho, že sme milovaní týmto „*milostivým a láskavým Bohom, zhovievavým, veľmi milosrdným a verným*“.

(Preklad: Slovenská redakcia VR)

sk.radiovaticana.va

pdf | document generated
automatically from <https://opusdei.org/sk-sk/article/prva-papezova-audiencia-o-roku-milosrdenstva/> (28.03.2026)